

БІБЛІОТЕКА ВЧИТЕЛЯ

І.Р. Дунець, С.Г. Заброцька

Я У СВІТІ

Конспекти уроків

4 клас

Посібник для вчителя

До підручника Беденка М.В., Дунець І.Р., Заброцької С.Г.

Тернопіль
Навчальна книга – Богдан

УДК 371.32:3
ББК 74.266.0
Д 83

Серію «Бібліотека вчителя» засновано 2007 року

Дунець І.Р., Заброцька С.Г.

Д 83 Я у світі. Конспекти уроків : 4 кл. / І.Р. Дунець, С.Г. Заброцька. — Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 2016. — 64 с. — (Серія «Бібліотека вчителя»).

ISBN 978-966-10-1765-7 (серія)

ISBN 978-966-10-4165-2

У посібнику подано конспекти уроків з курсу «Я у світі», зміст яких відповідає чинній навчальній програмі Міністерства освіти і науки України, Державному стандарту початкової загальної освіти та підручнику «Я у світі. 4 клас» (авт. Беденко М.В., Дунець І.Р., Заброцька С.Г.).

Для вчителів початкових класів, студентів педагогічних навчальних закладів.

УДК 371.32:3
ББК 74.266.0

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

Навчальне видання

СЕРІЯ «БІБЛІОТЕКА ВЧИТЕЛЯ»

ДУНЕЦЬ Ірина Романівна
ЗАБРОЦЬКА Світлана Григорівна

Я У СВІТІ

Конспекти уроків

4 клас

Посібник для вчителя

До підручника Беденка М.В., Дунець І.Р., Заброцької С.Г.

Головний редактор *Богдан Будний*

Редактор *Вікторія Дячун*

Обкладинка *Володимира Басалиги*

Комп'ютерна верстка *Зоряни Сидор*

Технічний редактор *Оксана Чучук*

Підписано до друку 27.09.2015. Формат 60x84/8. Папір друкарський.
Гарнітура Таймс. Умовн. друк. арк. 7,44. Умовн. фарбо-відб. 7,44.

Видавництво «Навчальна книга — Богдан»

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції

ДК № 4221 від 07.12.2011 р.

Навчальна книга — Богдан, просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, 46002

Навчальна книга — Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, 46008

тел./факс (0352) 52-19-66; 52-06-07; 52-05-48

office@bohndan-books.com www.bohndan-books.com

ISBN 978-966-10-4165-2
ISBN 978-966-10-1765-7 (серія)

ISBN 978-966-10-4165-2

9 789661 041652

© Навчальна книга — Богдан, 2016

ОРИЄНТОВНИЙ КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№	Тема	Сторінка	Дата
1.	Неповторність кожної людини	4	
2.	Життя людини — найбільша цінність	6	
3.	Людське «Я»	7	
4.	Великі вчені. Великі відкриття	9	
5.	Великі винахідники. Великі винаходи	11	
6.	Досягнення людства. Культура. Спорт	13	
7.	Можливості людей в досягненні успіху	14	
8.	Контрольна робота. Складання порад «Як досягти успіху»	16	
9.	Єгипетська піраміда — символ спільної праці людей	17	
10–11.	Особистісні якості, що допомагають і заважають об'єднанню людей. Роль спілкування у житті людини	18	
12.	Культура взаємин у сім'ї	20	
13.	Культура взаємин у школі, на вулиці	23	
14.	Культура поведінки. Правила етикету	25	
15.	Правила поведінки в гостях	27	
16.	Людські цінності й життєві цілі. Хобі людини	29	
17.	Уникання конфліктів	31	
18.	Позитивні риси людини	33	
19.	Недоліки людини	35	
20.	Узагальнення і систематизація знань. Контрольна робота	37	
21.	Чи потрібна людині держава?	38	
22.	Громадянські права і обов'язки	39	
23.	Основні символи держави	41	
24.	Турбота кожного про культурну спадщину і довкілля	43	
25.	Приклади правопорушень серед дітей і відповідальність за їх скоєння	45	
26.	Соціальна роль людини	47	
27.	Узагальнення і закріплення знань. Контрольна робота	49	
28.	Земля — наш спільний дім	50	
29.	Україна на карті світу. Найближчі сусіди нашої держави	52	
30.	Не нашкодь!	54	
31.	Співробітництво людей у галузі охорони довкілля, природних багатств	56	
32.	Внесок кожної людини у справу збереження природних багатств	58	
33.	Великі відкриття і винаходи українців	60	
34.	Видатні українські діячі культури	62	
35.	Узагальнення і закріплення знань. Контрольна робота	64	

Дата .....

Клас .....

Додатковий .....

матеріал до уроку .....

УРОК 1

Неповторність кожної людини

Мета. Формувати в дітей поняття про життя як найвищу цінність і неповторність; розвивати розуміння кожною дитиною своєї оригінальності, індивідуальності; усвідомити вплив здорового способу життя на розвиток людини і її досягнень; виховувати вміння поважати людей і бережно ставитись до власного життя.

Обладнання. Підручник «Я у світі», зошит, ілюстративний матеріал з теми, pdf-файли.

Зміст уроку

I. Організація класу.

— Станьте, діти, ви рівненько,
посміхніться всі гарненько.
На місця сідайте чемно,
хай мине час недаремно.

II. Актуалізація опорних знань.

1. Вступне слово вчителя.
2. Розгляд підручника учнями, ознайомлення з умовними позначеннями.

III. Мотивація навчальної діяльності.

1. Повідомлення теми, мети і завдань уроку.
— Прочитайте тему нашого уроку. (*Неповторність кожної людини.*)
2. Створити асоціативний куш «Людина».

— Що таке неповторність людини? В чому вона проявляється?

3. Робота з підручником.
— Розгорніть ваші підручники на с. 5. Прочитайте статтю.
— У чому полягають основні властивості людини як розумної істоти?
4. Робота з pdf-файлом.
— Розгляньте фотографії. Що на них зображено?
— Які ще фортеці є на території України?
— Хто їх створив? Чи схожі вони? Чому?
— Перегляньте відео.
— Яке місце в природі займає людина?

IV. Вивчення нового матеріалу.

1. Робота з підручником.
— Прочитайте статтю «Єдність несхожих».
— Які на перший погляд однакові речі виявляються різними?
— Чим люди подібні один до одного? Чим різняться?
2. Гра «Ми різні».
— Кожна людина має почуття, здібності, характер. Зараз ми з вами переконаємось у тому, що ви — різні, кожен з вас — диво, неповторна особистість. Давайте станемо в коло, візьмемось за руки і розкажемо про себе два-три речення. Ви маєте назвати рису, яка, на вашу думку, притаманна лише вам.

3. Вправа «Незавершене речення».
— Все, що пов'язане з людською душею, а саме: почуття, думки, емоції, мрії, бажання — це ... .

— Сукупність здібностей, зовнішності, рис характеру, поведінки людини — це ...

— Унікальний — це ...

4. Фізкультхвилинка.

5. Робота з віршем Василя Симоненка.

— У чому проявляється ваша індивідуальність?

V. Закріплення вивченого матеріалу.

1. Гра «Впізнай за...».

— Впізнайте людину за голосом.

— Впізнайте однокласника за почерком.

— Намалуйте коло. Подумайте, який предмет можна намалювати з цього кола. Намалуйте його. Порівняйте предмети, які ви намалювали. Чи однакові вони? Чому?

2. Робота в зошиті.

3. Знайомство з пізнайками. Читання казки «Гостинні хатки».

— Якими були пізнайки?

— Доведіть, що пізнайки унікальні.

VI. Підсумок уроку.

— У чому неповторність людини?

— Як має людина ставитись до свого життя? життя інших людей?

— Яку цінність для України становить кожний з нас?

VII. Домашнє завдання.

— Підготуйте розповідь, чим різняться твої рідні.

Дата .....

УРОК 2

Клас .....

Життя людини — найбільша цінність

Додатковий .....

матеріал до уроку

Мета. Формувати в дітей поняття про життя як найвищу цінність; розвивати розуміння кожною дитиною своєї оригінальності, індивідуальності; усвідомити вплив здорового способу життя на розвиток людини і її досягнень; виховувати вміння поважати людей і бережно ставитись до власного життя.

Обладнання. Ілюстративний матеріал і pdf-файл до теми.

Зміст уроку

I. Організація класу.

II. Перевірка домашнього завдання.

III. Актуалізація опорних знань.

1. Гра «Мікрофон».

— Що для вас становить найбільшу цінність?

— Що у світі неповторне, індивідуальне?

2. Гра «Хто більше?».

— Доберіть прикметники до слова «життя».

IV. Вивчення нового матеріалу.

1. Оголошення теми і мети уроку.

— Сьогодні ми з'ясуємо, в чому цінність людського життя та його неповторність.

2. Робота з підручником (с. 11).

— Прочитайте статтю.

— У чому полягає сенс життя?

— Поясніть, як ви розумієте слова Леонардо да Вінчі: «Пам'ятай, життя — це подарунок; і той, хто його не цінує, на цей подарунок не заслуговує».

3. Робота з pdf-файлом.

4. Робота з прислів'ями.

— З'єднайте частини прислів'їв і поясніть їхній зміст.

Життя прожити —

• а навчився.

У житті —

• всьому голова.

Було б здоров'я —

• як на довгій ниві.

Мудрим ніхто не вродився,

• не поле перейти.

Здоров'я —

• все інше наживеш.

5. Фізкультхвилинка.

V. Закріплення вивченого матеріалу.

1. Читання казки «Перемога над драконом».

— Хто загрожував життю пізнайків?

— Які способи боротьби з драконом пропонували пізнайки?

— Як зародилася дружба пізнайків з драконом?

2. Робота в зошиті.

3. Робота з віршем Дмитра Павличка «Мамине слово».

— З чим порівнює поет народження дитини?

VI. Підсумок уроку.

— Послухайте вірш Лариси Шевчук.

Життя твоє — безцінний дар.

Не забувай про це ніколи.

Ти спиш під зорями стожар,

чи з друзями ідеш до школи,

живеш ти в місті чи в селі,

подумай, як життя прожити?

Ти слід залишиш на землі —

то треба гарний залишити.

— Які слова в цьому вірші найголовніші? Чому?

VII. Домашнє завдання (підручник с. 15).

УРОК 3

Людське «Я»

Дата .....

Клас .....

Мета. Ознайомити учнів з поняттям «людське "Я"»; розвивати мислення, мовлення дітей, поглиблювати віру в свої сили, прагнення вивчати і розвивати свій внутрішній світ.

Додатковий .....

Обладнання. Ілюстративний матеріал з теми, кольорові картки.

матеріал до уроку .....

Зміст уроку

I. Організація класу.

Гра «Колір настрою».

— Діти, у вас на столах кольорові картки. Розгляньте їх, виберіть одну і підніміть над головою.

II. Перевірка домашнього завдання.

III. Актуалізація опорних знань.

1. Бесіда.

— Чим людина відрізняється від тварин?

— Доберіть до слова «Я» слова, пов'язані за змістом.

— Ваші слова описують і зовнішній вигляд людини, і її внутрішній стан.

Це свідчить про те, що кожна людина має особисте «Я» і людське «Я».

2. Оголошення теми і мети уроку.

— На сьогоднішньому уроці ми поговоримо, з чого складається людське «Я».

IV. Вивчення нового матеріалу.

1. Самостійне читання тексту «З чого складається наше "Я"» (підручник, с. 15).

2. Аналіз змісту прочитаного.

— Що таке людське «Я»?

— Що важливе для формування твого власного «Я»?

— Чи може змінюватися наше «Я»? Як це відбувається?

— У чому виявляється наше «Я»?

3. Опрацювання тексту «У чому виявляється людське "Я"».

— Що є «дзеркалом» людини?

— Для людей яких професій необхідне знання мови тіла?

4. Робота в групах.

Змодельовати ситуацію, використовуючи мову жестів, міміку, погляд.

1 група — Знайомство нового товариша з групою однолітків на вечірці.

2 група — Звинувачення двох хлопців у поганому вчинку, коли винен один з них.

3 група — Знайомство класу з новою ученицею.

5. Фізкультхвилинка.

V. Закріплення вивченого матеріалу.

1. Гра «Продовж речення».

— Я ...

2. Опрацювання тексту «Експеримент зі шматочком зефіру».

— Чому, на вашу думку, експеримент показав такі результати?

— Що таке успіх? До кого він приходиться?

3. Робота в зошиті.

4. Опрацювання казки «Цукеркове дерево».

— Прочитайте казку (с. 20).

— Які риси характеру притаманні Сонькові?

